

Lapbemutató Esztergomban, Zalaegerszegen és Lendván

Szeptember 19-én elsőként Esztergomban, a Helischer József Városi Könyvtárban mutattuk be negyedik lapszámunkat, ami összeállítással tisztelgett az ezer éves város kulturális értékei előtt és megemlékezett a Babits Emlékév fontosabb eseményeiről is. A folyóiratot Kaj Ádám főszerkesztő, Szemes Péter munkatárs és Vörös István rovatvezető mutatták be, a beszélgetést Bánhidya Vajk történész, gimnáziumi tanár vezette. A rendezvényen tiszteletét tette Bánhidya László kulturális alpolgármester is.

A negyedik lapszám bemutatójának következő állomása Zalaegerszeg volt, szeptember 28-án. A helyszínt ezúttal is, immár megszokott módon, a Mimosa Lounge biztosította. A rendezvényen startolt el hivatalosan a megújult Pannon Tükör Online (www.pannontukor.hu). Az egybegyűlteknek Tóth Imre online főszerkesztő beszélt a struktúráról és a főbb szerkesztési elvekről, a print változat tartalmáról pedig Kaj Ádám és Szemes Péter szóltak.

Három a magyar igazság: szeptember 29-én a lendvai könyvtárban is lapbemutatót tartottunk, melynek keretében a megújult szerkesztőség is bemutatkozott a helyi közönség előtt. Az esten, melynek Halász Albert igazgató volt a házigazdája, megjelent Göncz László országgyűlési képviselő, Földes Gyula főkonzul, valamint Bence Lajos munkatársunk is, akinek 60. születésnapjáról külön megemlékezett folyóiratunk.

Pécsi Gabriella Emlékest

A Pannon Írók Társasága, a Pannon Tükör Szerkesztősége és a Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár József Attila Városi Tagkönyvtára szervezésében 2016. szeptember 22-én barátai és tisztelői emlékeztek meg Pécsi Gabrielláról. A 10 esztendeje eltávozott költőnő egykori lakóhelyénél lévő táblánál Bubits Tünde és Szemes Péter helyeztek el koszorút, majd a könyvtárban Gyimesi Endre korábbi polgármester, Kiss Gábor könyvtárigazgató, Szemes Péter irodalomtörténész és Király László zeneszerző idézte fel a zalai irodalom jelesének alakját, a szép számú közönség soraiból többen – köztük Pécsi Gabriella férje, Baranyai György – pedig kedves verseiket olvasták fel. Az esten Berek Krisztina, a Deák SZKI tanulója működött közre.

Csokonai Tanulmányi Napok Hévízen

A Pannon Tükör Szerkesztősége is képviseltette magát október 7-9.-ig a Csokonai Vitéz Mihály Irodalmi és Művészeti Társaság idei hévízi tanulmányi napjain. A sokszínű és tartalmas programot kínáló rendezvény fő témája ebben az esztendőben a barátság volt, s jelképesnek is tekinthető, hogy a két zalai irodalmi folyóirat, a Hévíz és a Pannon Tükör főszerkesztői, Szálinger Balázs és Kaj Ádám, egymást követően mutatták be az aktuális számokat. A társaság elnöke, Tar Ferenc külön köszöntötte 60 éves szerkesztő kollégánkat, Bence Lajost; Csokonai keszthelyi, a felújított Amazon Szállón elhelyezett emléktáblájánál pedig a Pannon Írók Társasága elnöke, Cséby Géza mondott ünnepi beszédet.

A névadó debreceni poéta hévízi szobránál, a társaság nevében, Szemes Péter eként emlékezett:

Kedves Barátaim!

Amikor évről évre fejet hajtunk itt Hévízen, ebben a kisded pantheonban, Rátonyi József Csokonai-szobránál, nemcsak nemzeti irodalmunk koszorúsára emlékezünk, de azelőtt a szikrázó szellemű, bohém, elveihez mégis rendületlenül ragaszkodó géniusz előtt is tisztelgünk, akinek a nevét joggal vette fel és büszkén viseli társaságunk.

Aki – mint megannyi kagyló – gyöngyökké formálta harmincegy esztendejének sorscsapásait, melyekből az európai literatúra kincsházának egyik koronaékszere fűződött össze. A nagy szintetizálók közül való volt, cimbalmán egyszerre pengetve népies, klasszikus és modern húrokat. Hangja mégis összetéveszthetetlenül egyedi, s századokra termékenyítő – Petőfítől Adyn át a jelenkorig. Tragédiája – mint oly sokaké –, hogy igazi nagyságát csak az utódok ismerték fel. Olvashatjuk Kölcsey elmarasztaló kritikáját, melyben többek közt a „versírásbeli nagy könnyűsége” miatt kárhoztatta pályatársát, de még a jobb szemű és talán biztosabb ítéletű, bár e tekintetben – gondoljunk Kisfaludy Sándorról való véleményére – sokszor szeszélyes Kazinczy is csak Dayka, Kis János, s éppen Himfy mögé sorolta. Persze hozzátehetjük, hogy a Himnusz költőjének állásfoglalása később Berzsenyi kapcsán is elhamarkodottnak és igaztalannak bizonyult, a széphalmi mester pedig a Magyar Kurirnak küldött nekrológjában, mint ahogy aztán az Árkádia-pörben, inkább Debrecennel és a „debrecenységgel”, a nyakas kálvinistákkal viaskodott. Objektíven tekintve, ma már kétség sem férhet a zsenigéktől és a Magyar Hírmondóbeli első közlésektől a poétai pályát koronázó Halotti versekig húzódó életmű különleges értékéhez, mint ahogy méltó helyére kerültek dramaturgikus szövegei és sajátos kísérlete, a Diétai Magyar Múzsza is.

Kölcsey idézett írásában az élet rövideje mellett a „környűlmények” kedvezőtlenességét is megemlíti, mint a Csokonai tehetségének kibontakozását gátló tényezőt, azaz, hogy „neki táplálást nyújtó hivatala nem volt, s éltének nagyobb részét másoknál (...) töltögette” – ami szintén azt mutatja, hogy nem értette a megbírálat. Nem értette, hivatali emberként nem is érthette azt a mérhetetlen szabadságvágyat, ami Vitéz éltető levegője, míg alkotóként poézise eredője, Alexander Bernáték szavával: uralkodó képessége volt. Bár az irodalommal ellentétben, az életben nincsen „ha”, bizonyára minden másként alakul, ha nem fontosabb számára a „borozás és pipázás” a kollégiumi regulánál, ha a kimért legátusi utat járja és nem szokik Pestre, megismerkedni Dugonicsal és Virág Benedekkel, ha nem látja a Vérmezőn a jakobinus mozgalom lenyakazását, ha nem vállalja fel a nyílt konfrontációt és kicsapatást Debrecenben, ha Komáromban állást talál és elveszi Lillát, ha gyökeret verhet Somogyban, ha munkát kap a Magyar Hírmondónál vagy a frissen alapított országos könyvtárban, ha nem hajadonfótt szavalja Nagyváradon Rhédeiné temetésén azt a bizonyos búcsúverset. Ami, mint később kiderült: önmaga rekviemje is volt egyben. S a sok ha közül a számunkra legfájóbb: ha Festetics gróf nemcsak kései faültetéssel tiszteli meg emlékét a Helikoni Ünnepeken, hanem állást ad neki Keszthelyen vagy támogatja külföldi tanulmányútját, amit nem azért szeretett volna tenni, hogy tehetségét és az itthon megszerzett tudást kint kamatoztassa, hanem, hogy az ottani új ismeretekkel próbálja segíteni nemzetét. Ha nemcsak két röpke látogatás erejéig jár itt – amint utóbbi az Amazon Szálló emléktáblája hirdeti –, hanem végleg otthonra talál, talán a zalai irodalom legnagyobb alakja válhatott volna belőle. Így, ahogy közvetve Berzsenyi Vasé, Pálóczi és Csokonai Zala ajándéka volt a „rengeteg Somogyságnak” – irodalmat teremteni a jól makkoltató vidéken. S a füredi partról átlépve, több jelentős verse is itt született, verstana, a Dorottya, a Cultura vagy a Karnyóné mellett.

A költő hévízi szobra, mint ahogy az Amazon Szálló táblája, mégis jóval többet üzen nekünk, mint elszalasztott lehetőséget. Igazolása annak, hogy a garabonciások utóda, a bort és dalt egyaránt kedvelő, Rozáliáért és Lilláért égő poéta mindenütt otthonos. Mindenütt ahol megisszák a bort és magyarul viszik a szót. Ha életében nem is, az emlékezet kőben, bronzban, örök otthont teremtett neki. Köztünk, Zalában is. S ezt tette és teszi társaságunk – amíg csak lehet. Ápolva, őrizve kincses hagyatékát, és összeillesztve a szakadt cimbalomhúrokat – Párizstól Marosvásárhelyig.

A koszorú, amit tisztületünk jeleként itt elhelyezünk, a költőt illeti, de egy-egy levele illesse ma azokat a tagtársainkat is, akik már nem lehetnek közöttünk, s névadónk és szellemi fároszunk, Csokonai Vitéz Mihály mellett, éltesse őket is a közös emlékezet.

Enteriőr az Ady 25 című kiállításról